

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

WYDAWCA: I. GŁOŚCZENIA przyjmują wszystkie kategorie, kategory i bliżej ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych.

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 36. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesatów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękoписów nieod. redakcja dla zwizca.

ZAWIADOMIENIA: Rozmowa nr. 8, półrocznik nr. 2, kwartalnik nr. 1, 2, 3, miesięcznik nr. 50, wycisk z gazet powiatowych lub ogłoszenia do domów. Zagrana, za markami pocztowymi, dopłata 10 procent. Znajduje adresy kop. 20. Listów adresowanych lub nieadresowanych redakcja nie przyjmuje.

WYKŁADY: Za wiersz poetyczny jednoznaczny lub jego miejsce: Nadzanie k. 50, przedbitnia k. 40, w tygodniu, 3 klatki, i nakrętki po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia: po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrycznej o 50 proc. więcej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 5 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agencje: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 8.

**JARZĘBINOWA
NIEZRÓWNIANA**

WIADOMO POWSZECHNIE, że nalewka jarzębinowa jest niepojem szczególnie lubianym przez Polaków. **MALEZY ZAGWARZYĆ**, że ołbrzymie powodzenie i rozpowszechnienie tejże przyspisać należy, prócz wykwintnego smaku — doskonałemu działaniu na żołądek jarzębiny, regulującej proces trawienia. **MALEZY ZAPAMIĘTAĆ** sobie, że Jarzębina Niezrównana Szustowa — to w chwili obecnej ostatni wyraz produkcji wódzianki. Jest one nie do zastąpienia pod względem smaku i gatunku. **MALEZY RÓWNIEMIEŻ NIE ZAPOMINAĆ** o kiełiszku Jarzębinowej Niezrównanej Szustowej przy śniadaniu, obiedzie i kolacji; osiągniemy wtedy połączenie przyjemnego z pożytecznym.

Lekarz - Dentysta
Stefan BARYLSKI

Przyjmuje od 10-12 i od 3-5
Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 61

Pierwsza Warszawska
LEKARSKO-DENTYSTYCZNA SZKOŁA
Lek. dent. L. SZYMAŃSKIEGO
od 1897 r. Warszawa ul. Nowomiodowa 1.
Przyjmuje do 14 go października. Program na żądanie. Za celujące postępy stypendja za potwierdzone przez Minist. Spr. Wewn.
Na Wszecchosyjskiej higienicznej wystawie nagrodzona medalem.
3201-9-3

Małokrwistość i nerwowość

szęrsa się coraz bardziej i zaden z wielu zachwalanych środków nie był dotychczas wstanie zaradzić temu. Wiedza lekarska poznała przyczynę tego, gdyż większość środków krwiotwórczych i wzmacniających nerwy wywołuje zaparcie, wskutek czego tworzą się toksyny kiszkowe, ulemozliwiającej wszelką poprawę. Należy przeto uważać za ogromny postęp **Visval** a i d-ra Weill'a w pastylkach, który uwalnia narządy trawienia od szkodliwych toksyn kiszkowych, stwarza nową krew i silne nerwy. **Visval** pobudza apetyt i z powodu wszystkich tych zalet jest prawdziwym dobrodziejstwem dla małokrwistych dla wafących kobiet i dziewcząt, dla dzieci w okresie rozwoju, dla neuronowych i wyczerpanych, osłabionych widkiem, chorobą lub utratą krwi, gdyż **Visval** wywołuje kwitnący wygląd siły, energię i chęć do pracy.

Pudełko tych przyjemnych w smaku pastylek, wystarczających na kilka tygodni kosztuje 2 rb, 50 kop. **Visval** d-ra Weill'a jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. — Jest on tylko wtedy prawdziwy, o ile każde pudełko zaopatrzone jest N° 446 zatwierdzenia przez rosyjską Radę Lekarską i fotografiej fabryki. Oddział frankfurckiej fabryki chemicznej na Królestwo i Cesarstwo. Warszawa, Foksal 13, wysyła na żądanie literaturę naukową A. W. VII bezpłatnie.

Doktor **BRONIA TOWSKI**
PAWEŁ

Częstochowa Nowy-Rynek 3, Telefon 34.
Choroby skórne, włosów, pielowo, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Pazię od 3-4 popołud. Stojnie wrodziny wazrywianie SALWARSANU (HATA 606 i 914 i badać kwił na syfilis). 60

Zakład **Froeblovski**
oraz
Kursy dla Ochroniarek

Stanisław Ligęzówny

Teatralna № 26
Przyjmuje zapisy uczennic oraz dzieci codziennie od 9 rano do 5 pp. Biuro Nauczycielskie. Rekomendacja Nauczycieli i Nauczycielek.

PIEKARNIA
Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesiona została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej Tel 654
Filje: ul. Dojazd 13, ul. Krakowska 35, ul. Stepm Kamienic 21.

Poleca pieczywo znane ze swej dobroci. Sprzedaz detaliarna i hurtowa.
Piekarnia urządzona została podług nowoczesnych wymagań.
z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

Zgubiono
3 poduszki i kołdrę na placu Jasnogórskim miejscowej p-lcji zawiadomiono proszę zwrócić za nagrodą do stróża Wieluńska 30 2046-1.

Poszukuje
szycia w domu prywatnym Wiadomość ul. św. Barbary Nr. 9 2049 Karnicka.

Z powodu braku drobnej monety Towarzystwo Akcyjne Częstochowskich Zakładów Jutowych i Kopnych (Szpagaciarnia) ogłasza, że wydane przez takowe bony na 5 k., 10 k., 15 k., 20 k., 25 k. i 40 kop. spłacane będą w kasie towarzystwa Stradomska nr. 27 codziennie od 9 do 11 przed połud. w sumie nie mniejszej jak 3 rb.

Półśłówka.

Jak krytykować, to krytykować — nie łatwiejszego. Przecież przysłowie mówi, że ostatecznie można się dziury w całym dopatrzeć! To też nie brak u nas krytyków. Wydaje się sądy o wszystkim, a zwłaszcza o bliźnim, o jego działalności, zadaniach, celach i zamiarach na przyszłość, o ile te są ujawnione.

I byłoby wszystko dobrze, gdyby krytyki i sądy zawsze miały za sobą gruntowne podstawy, gdyby je cechowała bezstronność, niczem niezbita prawda, uczciwe zamierzenia.

Ale w naszym społeczeństwie, jak zresztą wogóle w społeczeństwach jest inaczej. Nietylko, że sądy i krytyki wydają się bezpodstawne, oparte na własnej ehorobliwej imaginacji, podejrzliwości, wnioskach, najbardziej wysnuwanych; nietylko na nieznajomości rzeczy, nietylko powołując się na fałszywe pogłoski — ale opiewają się z pogardą i lekceważeniem wszystkich i wszystko, jeśli widzi się w tym coś nie na rękę samemu sobie, swojej klicie, partii, swojemu kółku.

Więc do krytyk, często łączonych z napaściami, dotacza się jeszcze czysto osobiste pobudki, wpływające z egoizmu.

Częstokroć przytem nie obejdzie się nieraz bez szkalowania wręcz danej jehnostki, nie obejdzie się bez szczucia, gnębienia nieustannego.

Tak się ma u nas z instytucjami, tak się ma z przedstawicielami społeczeństwa, różnych sfer i warstw.

Oczywiście, bezsensownym byłoby chcieć krytykę i sądy rugować — i nie o to nam chodzi, bo gdyby krytyki i sądu nie było — nie moglibyśmy, zdać sobie sprawy z tego, co robiliśmy, robimy i robić będziemy.

Wymagać jednak trzeba, aby wszelkie sądy i krytyki wolne były od różnego rodzaju brudów, od przekraczania rozmyślnego faktów, od szczucia, podsuwania i przypuszczania takich rzeczy, które, doprawdy, mogą nosić miano albo niegodziwości, albo gorszą jeszcze nazwę.

Na licznych niepowołanych krytyków i sędziów dlatego zwracamy uwagę, że stanowisko ich bywa nadzwyczaj szkodliwe dla sprawy dobrej,

gdyż potrafi obalamucić niejednego odebrać od owoce pracy, spowodować wprost na manowce.

Czynimy dobrze — to przedewszystkiem, idźmy za tymi, którzy czynią dobrze — to konieczne; nie dawajmy posłuchu fałszerzom i kłamcom w szacie krytyków wydającym sądy, bo nie gorszego niemasz w pracy wszelkiej, jak słowo bałamutne, za którym idzie także sama działalność.

Chwila obecna.

TELEGRAMY.

Austria i Włochy.

Berlin 14. „Vossische Zeitung“ donosi z wiarogodnego źródła, że stosunek Włoch do monarchii austriacko-węgierskiej nigdy nie był serdeczniejszy niż obecnie. Zarządzenia w sprawie zamknięcia włoskich portów wojennych, co zostało obwieszczone przez władze portowe w Fiume, zostały wydane już z chwilą wybuchu wojny w interesie zachowania neutralności.

Z granicy Włoch.

Katowice 14. „Oberschlesische Kurier“ cytując w jednym z ostatnich numerów informację włoskiej gazety „Lombardia“, że rząd włoski wezwał ukroćcie niezasądzonych pogłoszek o dwuznacznym zachowaniu się Włoch garnizony wojskowe w miastach lombardzkich sąsiadujących z granicą au-

strjacką polecił z powrotem ze stopy wojennej postawić na stopie pokojowej. Rezerwiści, zwolnieni w okręgach nadgranicznych również zostali wysłani wgląd kraju.

Wojska rosyjskie we Francji.

Rzym, 14 — „Oberschlesische Kurier“ przedrukowuje wyjaśnienia, wychodzącej w Turynie gazety sabaudzkiej „Stampa“, — dotyczące szerzenia przez niektóre pisma wieści o wyładowaniu rosyjskich wojsk w północnej Francji. — Paryski korespondent „Stampy“, którego informacje zawsze się sprawdzały, znany publicysta wio skri Cipolla obala tę pogłoskę, — jako zupełnie bezpodstawną.

Na brzegach angielskich.

Kopenhaga 14. Donoszą tu, że na angielskich wybrzeżach maństwo min zostało rozrzuczonych przez statki. We wszystkich portach angielskich panuje przerażenie. Żegluga staje się poprostu niemożliwą; poza ujściem rzeki Thyme pięć okrętów wyleciało w powietrze, wpadłszy na pływające miny.

Z Paryża

Berlin 14 „Berliner Local-Anzeiger“ dowiaduje się przez Rzym z Paryża, że napyły podróży do dworców kolejowych jest w dalszym ciągu olbrzymi. Wielu podróży musiało sobie nieść ciężkie pakunki przez całą drogę, gdyż nie było dożozki na dworzec. Dyrekcje kolejowe daty do dyspozycji całą masą osobnych podłóg. Niezwykłej dłu-

